

РЕШЕНИЕ

№ 239

гр. София, 13.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 52 състав,
в публично заседание на 14.12.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Силвия Димитрова

при участието на секретаря Албена Илиева, като разгледа дело номер **8986** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. АПК, вр. чл.40 от Закона достъп до обществена информация /ЗДОИ/.
Образувано е по жалба от Я. Д. Ц. от [населено място] срещу отказ да му се предостави достъп до исканата от него със Заявление вх. №29006350/17.08.2022 г. обществена информация, обективиран в Писмо изх. №9002524/13.09.2022 г. на и.ф. Председателя на СРС, с което е уведомен, че поради липса на ясно и точно формулирано искане не може да му предостави исканата информация. Според оспорващия това писмо обективира изричен отказ да му бъде предоставена исканата обществена информация, който счита за незаконосъобразен по съображения за противоречието му с материалния и процесуалния закон. Счита, че са изпълнени формалните изисквания на ЗДОИ по отношение на подаденото искане за предоставяне на обществена информация, като според него единствената призната от Закона възможност за процедиране на задълженото лице по чл.3 от ЗДОИ е да постанови решение за предоставяне или отказ от предоставяне на достъп до исканата информация, за което следва писмено да го уведоми. В този смисъл иска отказът, обективиран в Писмо изх. №9002524/13.09.2022 г. да бъде отменен като незаконосъобразен и преписката да бъде върната на ответника за ново произнасяне с изрично решение, съобразно изискванията на чл.28 от ЗДОИ. Претендира присъждането на разноски по представен списък.
Ответникът Председателя на СРС, чрез пълномощника си Т. Д. – ръководител сектор „Правно обслужване“, в представеното становище счита, че жалбата е неоснователна

и недоказана. Твърди, че липсата на яснота в предмета на искането не позволява на СРС да извърши преценка за характера и съдържанието на търсената обществена информация. Предвид изложеното и при приложение на чл.29, ал.2 и чл.33 от ЗДОИ, СРС правилно и законосъобразно е уведомил жалбоподателя, че не може да му предостави търсената от него информация. Претендира присъждането на сторените по делото разноски – възнаграждение за осъществено процесуално представителство по делото. По отношение на претендираните от жалбоподателя разноски за адвокатско възнаграждение прави възражение за прекомерност.

По делото са събрани писмени доказателства. Приложено е заверено копие от образуваната в преписка.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, във връзка с доводите и твърденията на страните, приема за установено следното:

Със Заявление вх. №29006350/17.06.2022 г. за достъп до обществена информация жалбоподателят Я. Ц. е поискал да му се предостави информация относно това, дали електронната деловодна система на СРС при заложен критерии на търсене на информация в нея, връща освен всичко друго и броят на получените резултати от търсенето.

Като предпочитана форма за предоставяне на достъп до исканата информация в искането си заявителят е посочил формата, посочена в чл.26, ал.1, т.3 ЗДОИ – на хартиен носител с препоръчано писмо.

Във връзка с подаденото заявление с писмо изх. №9002389/25.08.2022 г. заявителят е уведомил, че следва да бъде уточнен предмета на търсената информация. Според органа не става ясно какво се има предвид под „електронната деловодна система на СРС“. Предвид това, на основание чл.29 от ЗДОИ на заявителя е указано, че в срок от 30 дни от получаване на писмото следва да уточни предмета на исканата конкретно от Софийски районен съд обществена информация, като при неизпълнение в срок, го е уведомил, че искането ще бъде оставено без разглеждане.

С пояснение вх. №29006696/30.08.2022 г. Я. Ц. е уточнил, че под „електронна деловодна система на СРС“ разбира електронна система, която СРС използва за въвеждане и съхраняване на цялата информация по делата. Направено е предположение, че СРС разполага с база данни в електронен вид, в която се въвежда информация за дейността на съда, както и със система за нейното управление, чрез която СРС осъществява дейността си. Според заявителя СРС трябва да има възможност да извлича вече записаната/въведена информация в електронна деловодна система, по зададен критерий или група критерии, като се върне резултат с броят на намерените записи, отговарящи на зададените критерии за търсене. Подробно са изложени примери за извличане на вече съществуваща в електронната деловодна система на СРС информация.

С оспореното в настоящото производство писмо изх. №9002524/13.09.2022 г. и.ф. Председателя на Софийски районен съд е уведомил заявителя, че в пояснението не е конкретизирано точно и ясно направеното искане, предвид което СРС не може да извърши преценка дали търсената информация има характер на официална или служебна. На следващо място, при така формулиран предмет СРС не може да извърши и преценка дали съгласно чл.13, ал.2, т.1 от ЗДОИ достъпът до служебна обществена информация може да бъде ограничен, както и дали е налице надделяващ обществен интерес, според определението дадено в §1, т.6 от ДР на ЗДОИ. С оглед на

това и на основание чл.33 ЗДОИ го е уведомил, че поради липса на ясно и точно формулирано искане, не може да предостави исканата информация.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи: Актовете, с които се предоставя или се отказва достъп до обществена информация, безспорно са индивидуални административни актове по смисъла на чл.21, ал.1 АПК, доколкото представляват волеизявление на законово оправомощен орган, с което се създават права или непосредствено се засягат права, свободи или законни интереси на отделни граждани и организации. Настоящият съдебен състав приема, че оспореното писмо, макар да не е под формата на решение и в същото да е посочено, че се издава на основание чл.33 ЗДОИ, представлява индивидуален административен акт по смисъла на чл.28, ал.2 ЗДОИ, подлежащ на съдебен контрол по реда на чл.145 и сл. АПК, вр. чл.40 ЗДОИ. Подаденото заявление за достъп до обществена информация касае въпрос относно начина на работа на електронната деловодна система на СРС, а информацията не е предоставена с мотив за неяснота на направеното искане. Макар и като основание за издаване на писмото да е посочена нормата на чл.33 ЗДОИ, същата се явява неприложима, с оглед мотивите, изложени в същото. Разпоредбата на чл. 33 от ЗДОИ се отнася до случаите, в които органът не разполага с исканата информация, поради което и в тази хипотеза той не е задължен субект по смисъла на чл.3, ал.1 ЗДОИ и уведомлението, че не разполага с информацията, не носи белезите на административен акт, който да подлежи на съдебен контрол. В случая СРС не твърди, че не разполага с исканата информация в мотивите си, но посочва като основание чл.33 от ЗДОИ. Следователно, оспореното писмо представлява отказ да бъде предоставен достъп до поисканата със заявлението информация.

Жалбата е подадена от активно легитимирано лице, подало заявлението за достъп до обществена информация, насочена срещу неблагоприятен за него акт. Спазен е законовоустановения срок за оспорване, доколкото се установи, че писмото е получено от оспорващия на 15.09.2022 г., а жалбата срещу отказа е подадена на 26.09.2022 г. Освен това, в същото не е указано пред кой орган и в какъв срок може да се подаде жалба, при което съответният срок за обжалване се удължава на два месеца, съгласно чл.140, ал.1 АПК.

Разгледана по същество, настоящият съдебен състав счита, че същата е и **ОСНОВАТЕЛНА**.

Оспореното в настоящото производство писмо е издадено от компетентен орган – и.ф. Председателя на Софийски районен съд, до когото е отправено искането и който е задължен субект съгласно чл.3 ЗДОИ.

Съдът приема, че макар да не е издадено във формата на решение, доколкото оспореното писмо е издадено в предписаната от закона писмена форма, а съдържанието му съответства на разпоредбата на чл.38 ЗДОИ не е налице основание за неговата отмяна по чл.146, т.2 АПК. Ясно е кой орган го е издал, по кое заявление и до кого е адресирано. Изложени са мотиви за формирания отказ, от които заявителят е разбрал причините, поради които е направен.

В хода на проведеното административно производство не се твърди и не се установи да са допуснати нарушения на административнопроцесуалните правила, които да бъдат определени като съществени по смисъла на чл.146, т.3 АПК.

Съдът счита обаче, че процесният отказ е постановен в несъответствие с материалноправните разпоредби и с целта на закона.

Правото да се търси и получава информация е конституционно признато в чл.41, ал.1 и ал.2 от Конституцията на РБългария, като това право обхваща и корелативното задължение на държавните органи да осигурят достъп до общественостанова информация, изключая нормативно уредените му ограничения. В действащото законодателство са предвидени различни правни средства за достъп до информация в зависимост от произхода, съдържанието и значението на информацията за правните субекти. Един от правните способи за упражняване на конституционното право на достъп до информация е регламентиран в ЗДОИ. Съгласно чл.4, ал.1 ЗДОИ всеки гражданин на Република България има право на достъп до обществена информация при условията и по реда, определени в този закон, освен ако в друг закон е предвиден специален ред за търсене, получаване и разпространяване на такава информация. Съответно, в разпоредбата на чл.2, ал.1 ЗДОИ обществената информация по смисъла на този закон е дефинирана като всяка информация, свързана с общественния живот в РБългария и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. В чл.9, ал.1 от ЗДОИ е регламентирано, че обществената информация, създавана и съхранявана от органите и техните администрации, е официална и служебна, като в чл.10 и чл.11 ЗДОИ са дадени легалните дефиниции на понятията "официална обществена информация" и "служебна обществена информация" и е определен предметния обхват и съдържанието на видовете обществена информация по ЗДОИ. По смисъла на чл.10 от ЗДОИ "официална обществена информация" е информацията, която се съдържа в актовете на държавните органи и на органите на местното самоуправление при осъществяване на техните правомощия, а съгласно чл.11 от ЗДОИ "официална служебна информация" е информацията, която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации. В разпоредбата на чл.3 от ЗДОИ са определени кои са задължените субекти за предоставяне на достъп до обществена информация - държавни органи, органи на местното самоуправление, публичноправни субекти и т.н., които създават или съхраняват обществена информация. Със ЗДОИ е създадена и правна гаранция за упражняване на конституционно признатото право на гражданите на достъп до информация по чл. 41 от Конституцията на РБългария, като е регламентирано, че решенията на задължените за предоставяне на достъп до обществена информация лица и за отказ за предоставяне на достъп до такава информация, подлежат на съдебно-административен контрол по реда на АПК /чл. 40, ал. 1 от ЗДОИ/.

При анализа на посочената по-горе нормативна регламентация следва извода, че във всеки един случай при извършване на преценка дали за даден субект съществува законово регламентирано задължение за предоставяне на достъп до информация по реда и на основание ЗДОИ, е необходимо да се установи кумулативното наличие на три предпоставки, а именно: 1. Субектът, до който е направено искането, да е задължено лице по смисъла на чл.3 ЗДОИ; 2. Информацията, която се иска, да представлява официална обществена информация или служебна обществена информация по смисъла на чл.10 и чл.11, вр. чл.2, ал.1 ЗДОИ и да се създава или съхранява от органа, сезиран със заявлението за достъп до информация и 3. в друг закон да не е предвиден специален ред за търсене, получаване и разпространяване на исканата информация. Посочените предпоставки представляват юридически факти, които пораждаат компетентността /правото и задължението/ на органа, сезиран с

искане за предоставяне на достъп до обществена информация по ЗДОИ, да се произнесе с индивидуален административен акт по направеното искане /с решение за предоставяне на достъп до обществена информация или за отказ за предоставяне на достъп обществена информация/.

Безспорно административният ръководител на съд, в случая на Софийски районен съд, е задължено лице по смисъла на чл.3 ЗДОИ. Същият е задължен да предоставя обществена информация по смисъла на чл.10 и чл.11, вр. чл.2, ал.1 ЗДОИ, даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на съответния съд. В случая исканата информация касае електронната деловодна система на съда, чрез която СРС създава, събира и съхранява информация по повод дейността си. В този смисъл информацията има характеристиките на обществена и служебна информация, съгласно чл.2, ал.1, вр. чл.11 и чл.17 ЗДОИ, като информация по повод дейността на съда и неговата администрация. Неправилно е прието с издаденото писмо, че не може да се извърши преценка дали търсената информация има характер на официална или служебна. Административният орган е следвало, с оглед дадените пояснения, да извърши и преценка относно ограниченията на чл.13, ал.2, т.1 от ЗДОИ. С оглед факта, че със заявлението за достъп до обществена информация и направеното уточнение не се търси конкретна информация за делата/дейността на СРС, то следва да се направи извода, че търсената информация не попада в ограниченията на чл.13, ал.2, т.1 от ЗДОИ и е от „надделяващ обществен интерес“, съгласно §1, т.6 от ДР на ЗДОИ, тъй като с нея се цели повишаване на прозрачността и отчетността на субекта по повод дейността на съда.

Основанията за отказ да се предостави искана информация са регламентирани в чл.37, ал.1 ЗДОИ и в случая задълженият субект не се позовава на нито едно от тях. Съдът намира за неоснователно съображението, че в случая е налице неяснота на направеното искане. От подаденото заявление и дадените пояснения става ясно, че заявителят иска да знае начина на работата на електронната деловодна система, с която работи СРС. Вярно е, че в заявлението и в пояснението не е посочено изрично наименованието на тази система, но СРС е наясно с коя електронна деловодна система работи и именно по отношение на същата следва да се приеме, че се отнася заявлението. Също така в заявлението не е посочен конкретен критерий, по отношение на който се иска информация дали системата дава резултат с броя на намерените записи, но в пояснението са дадени примери, от които става ясно каква информация се търси.

Доводът, че исканите сведения и данни не съществуват в обобщен вид, а би следвало да бъдат синтезирани с оглед заявлението, в конкретния случай също не обосновава постановения отказ, тъй като исканата информация е налична при сезирания орган, поради факта, че се търси информация само относно начина на работа на електронната деловодна система, т.е. иска се информация за техническите възможности на системата, а не се иска създаване на нова информация, която да съдържа мнение, оценка или становище на задължения субект във връзка със съхранявана при него информация. В тази връзка извличането или обобщаването на данни от съществуваща документация, за да се предостави информацията за това дали системата връща броят на получените резултати от търсенето не изисква създаването на качествено нов (по съдържание) документ като носител на информация.

Предвид това и след като информацията е обществена, съдържа се и се съхранява при задължения субект, който работи с електронна деловодна система и друг закон не е

предвиден специален ред за търсене, получаване и разпространяване на исканата информация, следва извода, че за ответника е възникнало задължение да я предостави на заявителя.

По тези съображения съдът намира, че подадената жалба се явява основателна и процесното писмо следва да бъде отменено изцяло като незаконосъобразно. Преписката следва да се върне на административния орган за ново произнасяне по подаденото от Я. Д. Ц. заявление с вх. №29006350/17.08.2022 г. При постановяване на административния акт задълженият субект следва да има предвид, че исканата информация подлежи на предоставяне от страна на ответника, тъй като касае възможностите на електронната деловодна система на СРС по повод дейността му, като се произнесе с мотивирано решение по постъпилото заявление. В същото следва да даде отговор на въпросите на заявителя дали от електронната деловодна система, с която работи СРС, може да се извлече информация по зададен критерий или група критерии, като се върне резултат с броят на намерените записи, отговарящи на зададените критерии за търсене.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.1 АПК на оспорващия следва да се присъдят направените по делото разноски. От доказателствата по делото в тази насока е видно, че същият е заплатил държавна такса в размер на 10 лева и адвокатски хонорар в размер на 500 лева, платен в брой при депозиране на жалбата в съда при подписване на приложения по делото договор за правна защита и съдействие. Доколкото адвокатското възнаграждение е под предвидения в Наредба №1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения минимум, неоснователно се явява възражението на ответника за неговата прекомерност. Предвид това Софийски районен съд, чийто ръководител е издал отменения акт, следва да бъде осъден да заплати разноски на оспорващия в общ размер от 510 лева. Водим от гореизложеното и на основание чл.173, ал.2 АПК Административен съд – София-град, Второ отделение, 52 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ отказа на Председателя на СРС да предостави достъп до исканата от Я. Д. Ц. от [населено място] със Заявление вх. №29006350/17.08.2022 г. обществена информация, обективизиран в Писмо изх. №№9002524/13.09.2022 г.

ИЗПРАЩА преписката на Председателя на Софийски районен съд за за ново произнасяне по подаденото от Я. Д. Ц. заявление за достъп до обществена информация вх. №29006350/17.08.2022 г., **в 14-дневен срок от получаване на решението**, съобразно дадените в мотивите на настоящето решение указания по тълкуването и прилагането на закона.

ОСЪЖДА Софийски районен съд да заплати на Я. Д. Ц. от [населено място] деловодни разноски в размер на 510 /петстотин и десет/ лева.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване на основание чл.40, ал.3 ЗДОИ.

СЪДИЯ:

